

STROOM KRACHTIGE LEEROMGEVINGEN

RONDE 2: INBREKEN IN DE KLAS... Didactische praktijken ter ondersteuning van gelijke onderwijskansen in het LAGER ONDERWIJS

Hand-out: Teamoverleg over hoeken-/contractwerk optimaliseren

Voor een school die àl haar leerlingen gelijke onderwijskansen wil bieden, kan het invoeren van organisatievormen als hoeken- en contractwerk heel zinvol zijn. Hoeken- en contractwerk maken het immers mogelijk dat scholen er meer werk van maken om kinderen meer zelfontdekkend te laten leren via uitdagende taken waarbij voortgebouwd wordt op de voorkennis en ervaringen van de leerlingen. Het is belangrijk om hierover op teamniveau te overleggen. De insteek voor het teamoverleg is steeds: *hoe kunnen we er als schoolteam voor zorgen dat zoveel mogelijk kinderen over de verschillende klassen heen optimale kansen krijgen om zoveel mogelijk te leren?* Het doel van dit overleg is verschillende aspecten van hoeken- en contractwerk in kaart te brengen (Wat doen we al? Waar zijn er nog hiaten?) en als schoolteam concrete afspraken te maken om het eigen onderwijs indien nodig bij te sturen. De volgende vragen kunnen daarbij als leidraad dienen:

WAAROM organiseren we hoeken- en contractwerk? Wat is het specifieke doel ervan? Welk effect wensen we te bereiken? (bv. Wil ik zelfstandig werk bij de leerlingen bevorderen? Wil ik remediëren? (...))

HOE gebeurt hoeken- en contractwerk momenteel in de verschillende klassen (zowel in de kleuter- als de lagere school)?

- Wat beschouwen we als hoekenwerk? Wat beschouwen we als contractwerk?
- Hoe verloopt de integratie met de klassikale werking? (bv. wordt tijdens hw/cw nieuwe leerstof aangebracht?) Of verloopt hw/cw los van de klassikale werking? Tijdens welke momenten werken leerlingen in hoeken?
- Inhoudelijk? [cfr. Kenmerken kijkwijzer hw/cw]
 - o Functionaliteit
 - o Betrokkenheid
 - o Interactie en diversiteit
- Organisatorisch?
 - o Welke hoeken zijn er?
 - o Welke materialen gebruik je om de hoeken in te richten?
 - o Werken alle leerlingen aan dezelfde taken in hw/cw? Hoe wordt (eventueel) gedifferentieerd?
 - o Zijn alle taken verplicht ('moetjes')? Of zijn er ook 'mag-taken'?

- Werktijden: eenmaal of verschillende momenten per week?
 - Worden de ervaringen van leerlingen / leerkrachten met hoeken- en contractwerk doorgegeven naar de volgende klas?
- Hoe worden hw/cw geëvalueerd? Zelfcorrectie? Zijn er momenten voorzien voor gezamenlijke reflectie na hw/cw?
- Welke informatie wordt gecommuniceerd naar de ouders? Hoe?
- Hoe gaan de leerkrachten van de verschillende klassen concreet met zwakkere leerlingen om tijdens hw/cw? Hoe worden deze kinderen gericht ondersteund? In homogene of heterogene groepjes?
- Wanneer op schoolniveau nieuwe acties gepland worden ivm hoeken- en contractwerk, dan moet er rekening gehouden worden met het volgende:
 - Hoe wordt de actie vormgegeven?
 - Wie wordt bij de uitvoering van de actie betrokken?
 - Binnen welke tijdspanne wordt de actie gepland?
 - Wie volgt de uitvoering van de actie op? (bv. GOK-leerkracht, directie,...)
Hoe gebeurt dit concreet?
 - Hoe wordt de actie (en de vraag of de doelstelling gerealiseerd is) geëvalueerd?
 - Hoe blijft het hele team op de hoogte van de actie?
(Bv. er kan worden afgesproken dat het eerste deel van een personeelsvergadering telkens besteed wordt aan hoeken- en contractwerk)
 - Hoe worden (indien nodig) schoolbegeleidende instanties betrokken?
(bv. CLB-medewerker, begeleider...)
 - Hebben de acties en hun resultaten een blijvend karakter? (worden ze dagelijks toegepast in het onderwijsgebeuren?)
 - Hebben de acties en hun resultaten een structureel karakter? (worden ze toegepast door àlle leerkrachten?)
 - Zijn de acties en hun resultaten voldoende 'integraal'? (stromen ze door naar alle inhouden en ontwikkelingsgebieden?)

Het is belangrijk om, op termijn, de uitvoering en de effecten van de geplande acties steeds weer in het ruimere kader van het onderwijsgebeuren te plaatsen. Uiteindelijk moet worden ingeschat of de uitgevoerde actie (ook als die geslaagd is) bijdraagt tot een krachtiger onderwijs.